

Statistiska meddelanden

P3

Bo 1982: 2.3

Från trycket 24 februari 1982
Producent STATISTISKA CENTRALBYRÅN, Enheten för bostads- och fastighetsstatistik
Förfrågningar Britt Nilsson, tel 08 - 14 05 60 - 4789
Serie Bo - Bostäder och byggnader ISSN 0085-6991

Byggnadsprojekt påbörjade januari 1982 Preliminära uppgifter

BUILDING PROJECTS BEGUN IN JANUARY 1982
Preliminary data

Definitiva uppgifter kommer att lämnas i en årsredogörelse som ingår i SM-serien.

SAMMANFATTNING

Statistiken omfattar påbörjade byggnadsprojekt inom den reglerade byggnadsverksamheten, dvs den del av byggnadsverksamheten som berörs av arbetsmarknadsverkets byggplanering. Byggnadsarbeten inom reparations- och underhållssektorn ingår i mycket ringa utsträckning.

Under januari 1982 påbörjades byggnadsprojekt kostnadsberäknade till 1 545 milj kr. Uppgifterna är preliminära och en betydande del av de projekt som påbörjats under månaden redovisas först påföljande månad (se närmare sid 2-3 om eftersläpningar i rapporteringen).

Kostnaderna för byggnadsprojekt påbörjade under 6-månadersperioden augusti 1981-januari 1982 uppgick till 18 199 milj kr. Det innebär en minskning med 9 procent jämfört med motsvarande period ett år tidigare, för vilken preliminärt 20 029 milj kr redovisades.

En beräkning i fasta priser tyder på en minskning med ca 15 procent av de totala byggnadskostnaderna för den aktuella 6-månadersperioden jämfört med samma period 1980. Minskningen hänförs sig till andra projekt än bostadshus.

Statistiken över påbörjade byggnadsprojekt (påbörjandestatistiken) utarbetas månatligen av SCB - tidigare av arbetsmarknadsstyrelsen - och resultaten publiceras fr o m januari 1966 i Statistiska meddelanden (SM), serie Bo.

STATISTISKA
CENTRALBYRÅN

82 - 02 - 25

Biblioteket

OMFATTNING

Materialet till påbörjandestatistiken utgörs av från länsarbetsnämnderna insända kopior av ansökningar om byggnadstillstånd respektive byggherrarnas anmälningar om planerat byggnadsarbete (rekommendation om ingångsättningsstid) avseende projekt som påbörjats under månaden.

Byggnadstillstånd krävs för projekt som avser byggnadsarbeten enligt 1 §, Kungl Maj:ts kungörelse om byggnadstillstånd (SFS 1971:1205).

För större delen av byggnadsverksamheten ersattes byggnadsregleringen den 1 juli 1966 av en på frivillig grund baserad sysselsättningsplanering. Landet indelades i planeringsområden. Inom varje sådant område - fr o m 1980 sammanlagt 39 - finns en byggarbetsnämnd med representanter för arbetsgivare, arbetstagare, kommuner och arbetsmarknadsverket. Nämnden är ett samarbetsorgan med rådgivande funktion med uppgift att bl a diskutera lämplig ingångsättningsstakt för byggandet inom området. Med stöd av byggarbetsnämndens uttalande utfärdar länsarbetsnämnden en skriftlig rekommendation till byggherren att påbörja byggnadsarbetet inom en viss tidsperiod (högst två månader). Rekommendation om ingångsättningsstid meddelas för projekt med en byggnadskostnad av 100 000 kronor och däröver. (Projekt under denna kostnadsgräns ingår i statistiken endast i den mån de avser byggnadsarbeten för vilka byggnadstillstånd krävs).

Styckebyggda småhus med statligt lån berörs ej av regleringen. Ej heller ingår industriernas, handelsföretags och kommuners byggnadsarbeten med enbart egen arbetskraft. Vidare ingår inte en del mindre projekt för vilka undantag gjorts enligt SFS 1971:1205. Undantagna från den statistiska redovisningen är slutligen statens järnvägars banarbeten, televerkets kabelarbeten och vägverkets anläggningsarbeten.

RAPPORTERING

Erfarenhetsmässigt förekommer eftersläpningar i uppgiftslämnandet. Vid varje månadsredovisning (tabell 1 och 2) uppdateras statistiken med inkomna uppgifter som avser de båda månader som föregår rapportmånaden. I föreliggande rapport har redovisningen för månaderna november-december 1981 ökat med dylika uppgifter.

En slutlig korrigerings av föregående års redovisning sker sedan månadsstatistiken för februari utarbetats. Hänsyn tas då till samtliga kompletteringar och andra rättelser som rapporterats under redovisningsåret och påföljande års båda första månader. Uppgifterna i tabell 1 och 2 avseende 1980 års påbörjande har korrigerats enligt denna princip.

Vid årsbearbetningen av 1980 års månadsstatistik visade det sig att de preliminära kostnadsuppgifterna för en månad i genomsnitt uppgick till 72 procent av de definitiva byggnadskostnaderna. Denna andel varierade mellan 60 och 85 procent för de olika månaderna.

Således är de preliminära uppgifterna för en redovisningsmånad mycket ofullständiga. Det händer ofta att byggherrar som påbörjat arbetet i senare delen av den överenskomna perioden inte meddelar länsarbetsnämnden att projektet igångsatts förrän vid en tidpunkt då nämnden redan rapporterat månadens påbörjande till SCB.

Detta innebär att flertalet av dessa projekt redovisas till SCB med en månads försening. När de medräknats har ca 95 procent av byggnadskostnaderna avseende månaden redovisats. När uppgifterna kompletteras med byggnadskostnaderna för projekt inkomna 2 månader efter rapporteringsmånaden återstår ca en procent av de definitiva kostnadsuppgifterna för månaden ifråga. De avser projekt som av olika skäl rapporterats ännu senare till SCB.

Med hänsyn till eftersläpningarnas omfattning kan det vara lämpligt att vid jämförelser mellan aktuella och äldre uppgifter utgå från statistikredovisningen vid respektive tillfälle. (Se tabell 3.)

DEFINITIONER

1963 års lagstiftning om igångsättningstillstånd för byggnadsarbete upphörde att gälla vid årsskiftet 1971/72 då lagen om byggnadstillstånd m m (SFS 1971:1204) trädde i kraft.

Med byggnadsarbete avses enligt denna lag

- 1 "uppförande av eller schaktning för byggnader av alla slag
- 2 anläggning av väg, järnväg, spårväg eller annan större fast transportanordning eller av bro, hamn, farled, flottled, flygplats, bergrum, kraft-, vatten- eller avloppsledning, gata, park, djurpark, parkeringsplats, idrotts-, motions-, friluftsfält eller nöjesplats.
- 3 utförande av vattenbyggnads- eller torrlägningsföretag eller annat liknande anläggningsarbete
- 4 om- eller tillbyggnad, reparation eller underhållsarbete på byggnad eller anläggning som avses under 1-3.
- 5 rivning av byggnad."

Såsom påbörjade betraktas projekt där schaktnings-, sprängnings- eller utfyllningsarbeten igångsatts.

För byggnadsprojekt med byggnadstillstånd utgörs byggnadskostnaden av kostnaden enligt ansökan om byggnadstillstånd. I fråga om övriga byggnadsprojekt avses byggnadskostnaden enligt byggherrens föranslag till länsarbetsnämnden.

Den beräknade byggnadskostnaden skall avse "totala kostnaden oavsett hur stor del av arbetet som utförs på byggnadsplatsen. Kostnader för värme, ventilation, sanitet, elektriska anordningar, fast inredning, målning och utvändiga planeringsarbeten liksom arvoden till arkitekt, konstruktör, arbetsledning och kontrollant skall således ingå. Däremot inräknas inte marklösen, gatumarkensättning, anslutningsavgift för vatten, avlopp och elektricitet, räntor och mervärdeskatt (moms). "(AMSHANDBOKEN, Specialavdelningen Byggplanering, avsnitt 44.10.30: C 9).

Byggnadsområde redovisas med avseende på byggnadens ändamål. Gruppen "bostadshus" omfattar flerbostadshus, gruppbyggda småhus och sådana styckebyggda småhus som uppförs utan statligt lån. Med gruppbyggda småhus avses byggnadsprojekt som omfattar mer än ett småhus och bedrivs av en och samma byggherre på en arbetsplats. I de fall bostadsprojekt omfattar både flerbostadshus och gruppbyggen av småhus, hänförs de till den hustyp som överväger (svarar för den större delen av bruttoarean). Gruppen "övriga områden" omfattar byggnader för jordbruk, skogsbruk och fiske samt militära arbeten och civilförsvarets arbeten.

Byggnadskostnaderna för påbörjade byggnadsprojekt med fördelning på byggnadsområde i kombination med lån publiceras kvartalsvis.

Byggherrekategori. Fr o m 1969 tillämpas den standard för klassificering av institutionella enheter som fastställts av SCB (Meddelanden i samordningsfrågor 1968:6).

Byggnadskostnaderna för påbörjade projekt med fördelning på byggnadsområde i kombination med byggherrekategori publiceras kvartalsvis.

ANNAN PÅBÖRJANDESTATISTIK

SCB publicerar månads- och kvartalsvis statistik över påbörjade bostadslägenheter enligt bostadsbyggnadsstatistiken (statistiska meddelanden serie Bo). Den statistiken omfattar alla nybyggda hus med minst en bostadslägenhet - således även styckebyggda småhus med statligt lån. På grund av bl a olika definiering av påbörjandebegreppet är uppgifterna i de båda statistikgrenarna inte jämförbara.

SUMMARY

This report contains preliminary data on building projects begun, based on reports from the County Labour Boards (regional agencies of the National Labour Market Board). The report only includes large and medium-sized buildings while smaller buildings and repairs generally are excluded. More detailed data on building projects begun in 1981 and 1982 will later be published in a yearly report.

LIST OF TERMS

bostadshus byggnadsområde	residential buildings type of project (industry)	offentliga sektorn	public sector
därav	of which	samfärdsel	transport and communica- tion
förvaltning, sociala ändamål	public administration, health and welfare servi- ces	samtliga sjukhus skolor, kyrkor, sam- lingslokaler m m småhus	total hospitals schools, churches, assem- bly premises etc. one-or-two-dwelling buildings
handel m m hela riket hela året	commerce etc the whole country the whole year	staten statliga byggherrar	state state and companies owned by the state companies owned by the state
icke-offentliga sektorn industri	private sector mining and manufacturing	statsägda företag	total
kommunal byggherre	local authorities and compa- nies owned by municipali- ties and county councils	summa	
kommuner kommunägda företag	municipalities companies owned by munici- palities and county coun- cils	varuhandel vägar och gator, vatten och avlopp m m	wholesale and retail trade roads and streets, water works and supply sani- tary and similar services
kraftverk m m kv	electricity, gas and steam quarter	övriga områden	other purposes
landsting län	county councils counties		

TECKENFÖRKLARING

Explanation of symbols

-	Intet finns att redovisa	Magnitude nil
0	Mindre än 0,5 av enheten	Magnitude less than half of unit employed

TABELLER

Tabell 1 BYGGNADSKOSTNADER FÖR PÅBÖRJADE BYGGNADSPROJEKT FÖRDELADE EFTER BYGGNADSSOMRÅDE UNDER 1980, 1981 OCH JANUARI 1982. MKR¹
Building costs of building projects begun, type of project, 1980, 1981 and January 1982. Mill. Sw. kr

Byggnadsområde	1980					1981							
	1 kv	2 kv	3 kv	4 kv	Hela året	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug
Bostadshus	2 466	2 632	3 029	4 299	12 426	570	700	1 092	502	813	980	165	994
Därav småhus	1 053	1 242	1 326	1 794	5 415	184	241	450	201	196	278	42	212
Industri	1 114	1 234	817	1 180	4 345	378	190	228	214	327	449	83	420
Kraftverk m m	256	1 951	633	475	3 315	433	47	22	67	170	76	399	92
Samfärdsel	334	233	660	555	1 782	111	48	99	79	47	136	50	94
Handel m m	678	713	606	951	2 948	245	321	314	429	257	207	82	422
Därav varuhandel	216	257	187	353	1 013	68	119	84	53	67	68	10	136
Förvaltning, sociala ändamål	715	1 102	959	1 997	4 773	211	192	147	319	323	349	223	413
Därav sjukhus	458	814	410	1 521	3 203	142	150	82	216	172	270	206	239
Skolor, kyrkor, samlingslokaler m m	661	895	769	1 174	3 499	158	241	218	260	272	353	134	304
Därav skolor	451	698	528	774	2 451	123	158	164	180	172	255	110	172
Vägar o gator, vatten o avlopp m m	417	315	372	437	1 541	192	77	107	109	69	136	157	149
Övriga områden	122	169	151	254	696	43	72	51	59	105	66	11	20
Samtliga	6 763	9 244	7 996	11 322	35 325	2 341	1 888	2 278	2 038	2 383	2 752	1 304	2 908
Därav													
Offentliga sektorn	3 788	4 089	4 544	7 035	19 456	1 455	1 089	1 162	1 087	1 498	1 635	1 087	1 288

1) Beträffande eftersläpningarna i uppgiftslämnandet se sid 2.

2) Preliminär uppgift 1 746 milj kr (SM Bo 1982:2.2).

Sep	Okt	Nov	Dec	Hela året	1872	
					Jan	
2 171 514	1 709 459	1 411 495	1 002 235	12 109 3 507	625 63	
426	485	188	159	3 547	72	
148	108	53	85	1 700	32	
59	47	306	58	1 134	57	
320 89	437 90	289 64	465 129	3 788 977	181 68	
450 266	633 472	481 210	305 193	4 046 2 618	285 220	
311 206	243 135	416 181	156 87	3 066 1 943	165 125	
87	106	128	99	1 416	100	
130	68	149	58	832	28	
4 102	3 836	3 421	2 387 ²	31 638	1 545	
2 281	2 107	1 764	1 268	17 721	945	

Tabel 2 BYGGNADSKOSTNADER FÖR PÅBÖRJADE BYGGNADSPROJEKT (EXKL ÖVRIGA OMRÅDEN) FÖRDELADE EFTER LÄN 1980, 1981 OCH JANUARI 1982. MKR
Building costs of building projects begun ("övriga områden" excluded) by county, 1980, 1981 and January 1982. Mill. Sw. Kr.

Län	1980					1981							
	1 kv	2 kv	3 kv	4 kv	Hela året	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Juli	Aug
Stockholms	1 841	1 343	2 258	1 994	7 436	551	449	823	352	443	411	153	604
Uppsala	157	207	388	358	1 110	8	28	65	63	162	26	430	51
Södermanlands	419	241	153	269	1 082	27	44	74	79	43	44	18	103
Ostergötlands	204	347	280	400	1 231	284	191	77	59	53	150	22	78
Jönköpings	219	280	362	992	1 853	29	39	37	30	64	77	31	89
Kronobergs	118	85	131	181	515	34	75	53	86	64	44	2	73
Kalmar	116	1 595	144	310	2 165	13	19	31	44	45	57	199	35
Gotlands	105	19	89	62	275	5	12	38	3	4	35	-	21
Blekinge	62	52	91	94	299	30	31	27	79	12	9	2	31
Kristianstads	124	102	196	358	780	21	72	31	122	52	31	5	82
Malmöhus	522	815	491	1 256	3 084	166	139	119	231	198	413	10	306
Hallands	104	242	484	245	1 075	20	8	55	26	45	57	6	55
Göteborgs och Bohus	625	668	652	1 009	2 954	305	249	152	153	145	218	15	223
Alvsborgs	172	396	188	692	1 448	59	150	46	78	68	88	17	147
Skaraborgs	85	199	226	333	843	29	16	41	68	66	91	22	62
Värmlands	115	145	246	210	716	11	27	69	93	84	46	6	78
Örebro	333	164	209	264	970	70	21	118	21	90	116	183	55
Västmanlands	133	213	174	368	888	58	30	90	51	72	38	2	31
Kopparbergs	115	187	106	329	737	41	33	50	44	16	85	3	57
Gävleborgs	220	215	222	373	1 030	45	41	21	74	60	48	88	171
Västernorrlands	341	297	199	301	1 138	25	45	29	24	70	87	49	193
Jämtlands	138	148	159	240	685	42	4	1	60	22	77	-	25
Västerbottens	197	706	181	258	1 342	43	53	147	66	147	163	26	210
Norrbottnens	176	409	216	172	973	382	40	33	73	253	275	4	108
Hela riket	6 641	9 075	7 845	11 068	34 629	2 298	1 816	2 227	1 979	2 278	2 686	1 293	2 888

Sep	Okt	Nov	Dec	Hela året	1982	
					Jan	
1 153	758	839	674	7 210	224	
66	125	51	80	1 155	33	
76	170	105	70	853	93	
147	358	151	133	1 703	40	
140	75	54	63	728	139	
80	76	17	27	631	5	
101	70	85	59	758	42	
31	7	5	21	182	84	
44	233	69	34	601	11	
67	43	58	47	631	49	
417	340	322	126	2 787	174	
116	119	66	70	643	103	
217	297	224	192	2 390	127	
181	100	195	122	1 251	17	
82	69	145	102	793	10	
37	35	85	33	604	48	
124	125	66	125	1 114	19	
165	158	46	35	776	36	
108	123	94	31	685	92	
81	143	70	78	920	37	
90	86	207	141	1 046	87	
201	72	58	1	563	1	
182	128	158	54	1 377	39	
66	58	102	11	1 405	7	
3 972	3 768	3 272	2 329	30 806	1 517	

Tabell 3 BYGGNADSKOSTNADER FÖR BYGGNADSPROJEKT PÅBÖRJADE UNDER DEN 12-, 6- RESPEKTIVE 3-MÅNADERSPERIOD SOM AVSLUTAS JANUARI 1981 OCH 1982. FÖRDELNING EFTER BYGGNADSOMRÅDE OCH LAN. MKR
Building costs of building projects begun during the period of 12, 6 or 3 months ending January 1981 and 1982. Distribution by type of project and county. Mill. Sw. Kr

Byggnadsområde Län	12-månaders- perioden februari-januari		6-månaders perioden augusti-januari		3-månaders- perioden november-januari	
	1980/81 ¹	1981/82	1980/81 ¹	1981/82	1980/81 ¹	1981/82
Bostadshus	11 652	12 164	7 388	7 912	2 813	3 038
Därav småhus	4 948	3 386	3 084	1 978	1 103	793
Industri	4 388	3 241	2 281	1 750	887	419
Kraftverk m m	3 637	1 299	1 471	518	430	170
Samfärdse	1 660	1 080	1 137	621	222	421
Handel m m	2 782	3 724	1 640	2 114	691	935
Förvaltning, sociala ändamål	4 674	4 120	2 803	2 567	839	1 071
Skolor, kyrkor, samlingslokaler m m	3 385	3 073	2 011	1 595	803	737
Yägar o gator, vatten o avlopp m m	1 501	1 324	872	669	492	327
Ovriga områden	681	817	426	453	191	235
Samtliga	34 360	30 842	20 029	18 199	7 368	7 353
Därav ²						
Stockholms	6 982	6 883	4 075	4 252	1 264	1 737
Uppsala	1 087	1 180	693	406	85	164
Södermanlands	930	919	400	617	201	268
Östergötlands	1 449	1 459	945	907	482	324
Jönköpings	1 752	838	1 280	560	228	256
Kronobergs	470	602	319	278	126	49
Kalmar	2 074	787	446	392	122	186
Gotlands	277	261	154	169	35	110
Blekinge	290	582	209	422	66	114
Kristianstads	695	659	511	346	268	154
Malmöhus	2 965	2 795	1 806	1 685	689	622
Hallands	1 031	726	722	529	150	239
Goöteborgs och Bohus	2 859	2 212	1 761	1 280	786	543
Alvsborgs	1 401	1 209	890	762	415	334
Skaraborgs	850	774	569	470	171	257
Varmlands	668	641	458	316	134	166
Örebro	866	1 063	498	514	238	210
Västmanlands	912	754	562	471	232	117
Kopparbergs	711	736	468	505	296	217
Gävleborgs	983	912	613	580	280	185
Västernorrlands	1 112	1 108	549	804	217	435
Jämtlands	676	522	441	358	129	60
Västerbottens	1 316	1 373	457	771	121	251
Norrbottens	1 323	1 030	777	352	442	120
Hela riket	33 679	30 025	19 603	17 746	7 177	7 118

1) Uppgifterna är baserade på SM för januari 1981, Bo 1981:2.3.

2) Exkl övriga områden.

Urvalsundersökningar och urvalssamordning

När man vill göra uttalanden om t ex en stor grupp människor, så undersöker man i allmänhet inte hela gruppen utan bara en mindre del av den. Man gör en urvalsundersökning i stället för en totalundersökning.

Utifrån informationen om den mindre gruppen gör man uppskattningar av hur det förhåller sig i den större.

Några skäl till att man gör urvalsundersökningar i stället för totalundersökningar är:

- det blir billigare
- det går fortare
- det blir bättre kvalitet på uppgifterna

Det sistnämnda kan förklaras så här: Om man gör en totalundersökning måste man i regel, av ekonomiska skäl, använda billiga datainsamlingsmetoder — t ex låta människor fylla i blanketter utan hjälp. Risken att man skall få dålig kvalitet på uppgifterna är då stor. Väljer man i stället en urvalsundersökning, så kan man göra den i form av intervjuer — se till att alla frågor blir besvarade och ta med flera och mera detaljerade frågor. Därigenom kan kvaliteten på uppgifterna förbättras.

Med oförändrad undersökningstakt hos SCB, kommuner, universitet, privata institut m fl kommer varje svensk att bli uttagen till en urvalsundersökning i genomsnitt fyra gånger under sitt vuxna liv. SCBs urval är »disproportionellt» fördelade, vilket innebär att man i vissa grupper kommer att uttas betydligt fler gånger, i andra färre gånger.

Det faktum att en och samma person kommer med i flera undersökningar kan leda till ökad vägrarandel och i övrigt försvårat fältnarbete. Därför arbetar man inom SCB med frågorna kring urvalssamordning. Särskilt då s k negativ samordning, som innebär att undersökningarna planeras så att en person, ett företag etc inte ska bli utvalt i flera undersökningar. Detta inrymmer dock en hel del statistiskt-teoretiska problem, som ännu inte är lösta.

SCBs publikationer kan köpas i bokhandeln eller från Liber distribution, 162 89 Stockholm, tfn 08-739 91 30. God vägledning ger förteckningarna "Månadens tryck" och "Årets tryck". Ni får dem gratis från SCBs distributionsdetalj, 701 89 Örebro, tfn 019-14 03 20. Ytterligare hjälp kan Ni få genom att vända Er till SCBs upplysningstjänst, 115 81 Stockholm, tfn 08-14 05 60. SCB kan också åta sig att mot betalning ta fram statistik baserad på nytt grundmaterial eller bearbeta befintlig statistik för speciella ändamål. Kontakta SCBs uppdragscentral, 115 81 Stockholm, tfn 08-14 05 60, så får Ni veta mera.